

«Бекитемин»

Кызыл-Дыйкан айыл

аймагынын башчысы

«19» 02 2016-ж

Акматав К.А. Акматав К.А.

«Бекитемин»

Жайыл районунун Билим

берүү бөлүмүнүн башчысы

«19» 02 2016-ж

Гасанов А. И. Гасанов А. И.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЮСТИЦИЯ МИНИСТРЛИГИ ЧУЙ-БИШКЕК ЮСТИЦИЯ БАШКАРМАЛЫГИ	
ЮРИДИКАЛЫК ЖАК МАМПЕКЕТТИК КАЙРА КАТТОСДОН	ӨТКӨРҮЛДҮ
20 _____ ж. " _____ "	№ _____ КҮӨӨЛҮК
Алгачкы капиталдан куну 20 _____ ж. " _____ "	
МИНИСТЕРСТВО ЮСТИЦИИ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ ЧУЙ-БИШКЕКСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ ЮСТИЦИИ	
ПРОИЗВЕДЕНА ГОСУДАРСТВЕННАЯ ПЕРЕРЕГИСТРАЦИЯ ЮРИДИЧЕСКОГО ЛИЦА	
" 5 " 04 20 16 г.	
СВИДЕТЕЛЬСТВО № ГИО одзедов	
Дата первичной регистрации " 24 06 20 04 г.	

«Асанкул Закиров атындагы орто мектеби» мекемесинин.

Уставы.

1. Жалпы жоболор

1.1. «Асанкул Закиров атындагы орто мектеби» мекемеси (мындан ары – жалпы билим берүүчү мекеме) башталгыч жалпы, негизги жалпы жана орто жалпы билим берүүнүн жалпы билим берүүчү программаларын ишке ашыруучу муниципалдык жалпы билим берүүчү мекеме болуп эсептелет.

1.2. Жалпы билим берүүчү мекеменин уюштуруучусу төмөнкү юридикалык жак болот: «Кызыл-Дыйкан айылдык округунун Кызыл-Дыйкан айыл өкмөтү Жайыл району Чүй облусу» мекемеси

Каттоо № 87067 – 3308 –М.е. ИУЖК коду 05712768, ИСН 00810199610104

Жалпы билим берүүчү мекеменин уюштуруу документи болуп мекеменин уставы эсептелет.

1.3. уюштуруу – укуктук формасы – мекеме.

1.4. Жалпы билим берүүчү мекеме өзүнүн ишинде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын, Кыргыз Республикасынын башка нормативдик укуктук актыларын, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин буйруктарын жана тескемелерин, ошондой эле ушул Уставды жетекчиликке алат.

1.5. Жалпы билим берүүчү мекеме чектелбеген мөөнөткө түзүлөт жана Кыргыз Республикасынын мыйзамында белгиленген тарипте мамлекеттик каттоодон өтөт.

1.6. Жалпы билим берүүчү мекеменин аталышы толук жана кыскартылган түрдө: мамлекеттик тилде– «Асанкул Закиров атындагы орто мектеби» мекемеси, «Асанкул Закиров атындагы орто мектеби» м-си расмий тилинде- Учреждение «Средняя школа имени Асанкула Закирова». У-е «Средняя школа имени Асанкула Закирова»

1.7. Жалпы билим берүүчү мекеменин юридикалык дареги Кыргыз Республикасы, Чүй облусу, Жайыл району, Кызыл-Дыйкан айылы, Москва көчөсү, 1

Укуктук статусу

2.1. Жалпы билим берүүчү мекеме мамлекеттик каттоодон өткөн күндөн тартып финансылык-чарбалык жана укуктук өз алдынчалыкка, өзүнчө мүлккө, өз алдынча баланска, өзүнүн аталышы кыргыз жана орус тилдеринде жазылган мөөргө, штамптарга жана бланктарга, казыначылык органдарында жана башка финансы-кредиттик мекемелерде алыш-бериш жана бет эсептерине ээ юридикалык жак болуп эсептелет.

2.2 Мүлк жалпы билим берүүчү мекемеге оперативдүү башкаруу укугунда бекитилип берилет, ага карата жалпы билим берүүчү мекеме ээлик кылуу укугун, Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык пайдалануу жана тескөө укугун жүзөгө ашырат.

Жалпы билим берүүчү мекеменин мүлкүнүн курамына төмөнкүлөр кириши мүмкүн: негизги каражаттар, ээлеп турган жайы, жабдуулар, инвентарь, жер участкасы жана башка мүлк.

2.3. Жалпы билим берүүчү мекемеге менчик укугуна акча каражаттары, мүлк жана ага жеке жана юридикалык жактар белек, кайрымдуулук же мурас катары берген башка менчик объекттери, ошондой эле жалпы билим берүүчү мекеменин өздүк ишмердигинен түшкөн кирешелер, ушул кирешеге сатып алынган менчик объекттер таандык.

2.4. Жалпы билим берүүчү мекеме уюштуруучунун макулдугу менен мыйзамдарга ылайык өзүнө бекитилген мүлктү ижарага берүүгө укуктуу. Ижарага берилген мүлктөн алынган киреше уставдык максаттары үчүн пайдаланылат.

2.5. Жалпы билим берүүчү мекеме мыйзамда каралган бардык жарандык-укуктук бүтүмдөрдү ишке ашырууга, сопто доогер жана жоопкер болууга, башка укуктарга жана милдеттерге ээ болууга укуктуу.

2.6. Жалпы билим берүүчү мекеменин ишмердиги Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген учурларда жана тартипте аттестацияланууга жатат.

2.7. Уюштуруучулар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген учурларда, тартипте жана чектерде жалпы билим беруучу мекеменин милдеттенмелери боюнча жоопкерчилик тартат

3. Жалпы билим берүүчү мекеменин ишмердигинин предмети жана максаты

3.1. Жалпы билим берүүчү мекеменин негизги максаты жалпы билим берүүчү программалардын мазмунунун милдеттүү минимумун өздөштүрүүнүн негизинде окугандардын инсандыгынын жалпы маданиятын тузуу, алардын коомдун турмушуна көнүктүрүү, жалпы маданиятын түзүү, аларды коомдун турмушуна көнүктүрүү, жалпы таанылган тандоо үчүн негиздерди түзүү жана жарандуулукка тарбиялоо.

3.2. Жалпы билим беруучу мекеменин ишмердигинин предмети башталгыч жалпы, негизги жалпы жана орто жалпы билим беруунун жалпы беруучу программаларын ишке ашыруу болуп эсептелет.

4. Ишмердигинин негизги принциптери

4.1. Жалпы билим берүүчү мекеме төмөнкү принциптердин негизинде иштейт:

-сапаттуу билим алууга Кыргыз Республикасынын бардык жарандарынын укуктарынын тендиги;

-мамлекеттик билим берүүчү стандарттарды аткаруу;

-билим берүүнүн натыйжалуу системасын түзүү;

-жалпы билим берүүчү мекеменин финансылык өзүнчөлүгүн камсыздоо;

-мамлекеттик финансылык ресурстарды сарамжалдуу пайдалануу;

-бир окуучуга эсептегенде каржылоонун бирдиктүү стандартталыштырган нормативинин негизинде жалпы билим берүүчү мекемелерди бюджеттик каржылоону камсыздоо;

-билим берүү процессинин системалуулугу жана үзгүлтүксүздүгү;

-мамлекеттик жана муниципалдык окуу жайларда башталгыч жана негизги билимди, жалпы орто билимди ар бир жарандын милдеттүү жана акысыз алышы;

-кошумча билим берүү жана башка кызмат көрсөтүүлөргө акы төлөмө кызматтардан алынган кирешелерди өз алдынча тескөөсү, андай кирешелер өзүнчө баланста эске алынат;

-жалпы билим берүүчү мекемелердин бүткүл финансылык ишмердигин коомдук-мамлекеттик контролдоо учун ачык-айкындуулук жана жеткиликтүүлүк.

5. Укуктары жана милдеттери

5.1. Өз иш милдеттерин ишке ашырууда коюлган милдеттерге жетүү үчүн жалпы билим берүүчү мекеме төмөнкү укуктарга ээ:

-чыгымдар сметасын өз алдынча иштеп чыгууга жана бекитүүгө жана тиешелүү түрдө аларды өзгөртүүгө;

-өзүнүн материалдык – техникалык, финансылык жана кадрдык ресурстарын өз алдынча пайдаланууга;

-мектеп мамлекеттик лицензия менен жана жалпы билим берүүчү мекемелердин ишмердигин жөнгө салуучу мыйзамдардын талаптары менен бекемделген кошумча (билим берүүчү ишмердиктин белгилүү түрү) укугуна ылайык билим берүү процессин уюштурууга;

-Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги бекиткен мамлекеттик билим берүү программаларынын, базистик окуу планынын негизинде окутуу программаларын иштеп чыгууга, кабыл алууга жана ишке ашырууга;

-Кыргыз тилинде (башталгыч, негизги, жалпы орто) деңгээлдеги жалпы билим берүүчү программаларды ишке ашырууну камсыз кылууга;

- «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын негизги жоболоруна туура келүүчү тандоонун өз алдынчалыгына, окутуу менен тарбиялоонун формаларын, каражаттарын жана усулдарын пайдаланууга жана түзүүгө;

-төмөнкүлөрдү камсыз кылуучу жалпы билим берүүчү мекемелерге кабыл алуунун тартибин белгилөөгө;

- башталгыч жалпы жана негизги билим берүүнүн баскычтарына - ушул аймакта жашаган жана негизги жалпы билим алууга укугу бар бардык окутулууга тийиш адамдарды кабыл алууга (ушул аймакта жашабагандарга мекемеде бош орун жок болуп калган учурда гана кабыл алуудан баш тартылышы мүмкүн);

-«Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамынын талаптарына ылайык окугандарды аралыктык аттестациялоону баалоо, формасы, тартиби жана мезгилдүүлүгү системаларын тандоодо өз алдынчалыкка;

-Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин регламенттөөчү актыларына ылайык бүтүрүүчүлөргө жыйынтыктоочу аттестацияларды жүргүзүүгө, жалпы билим берүүчү мекеменин мөөрү менен күбөлөндүрүлгөн билим берүүнүн деңгээли жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документ берүүгө;

-кошумча билим берүү программаларын ишке ашырууга жана негизги билим берүүчү программалардын статусун аныктоочу чектерден сыртта кошумча билим берүүчү кызматтарды көрсөтүүгө, анын ичинде (кошумча билим берүүчү кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрү жана формалары, анын ичинде акы төлөмө) жалпы билим берүү процессин жана имараттарды кармоону камсыздоо үчүн зарыл болгон кызматтарды көрсөтүүгө;

-уюштуруучулардын демилгеси же макулдугу боюнча финансылык ресурстарды сарамжалдуу пайдалануунун билим берүү процессин оптималдаштыруу максатында филиалдарды түзүүгө же жоюуга;

-улуттук, мамлекеттик программаларды ишке ашырууга катышууга»

-жалпы билим берүү боюнча иштерди уюштуруу жана жакшыртуу маселелерине карата жогору турган мамлекеттик башкаруу органына жана кызмат адамдарына сунуштарды киргизүүгө;

-ассоциацияларга жана башка коомдук уюмдарга, анын ичинде эл аралык кирүүгө, алардын иштерине катышууга;

-ассоциацияларды, союздарды жана башка бирикмелерди тузууга жана иштерине катышууга, анын ичинде билим берүүнүн өнүктүрүү жана өркүндөтүү максаттарында мекемелердин, ишканалардын жана коомдук уюмдардын катышуусу менен.

5.2. Билим берүү мекемеси төмөнкүлөрдү камсыз кылууга милдеттүү:

-жалпы билимдин сапатын жана мамлекеттик билим берүү стандартына туура келишин;

-билим берүү процессинин колдонулуучу формаларынын, усулдарынын жана каражаттарынын окугандардын курактык психологиялык өзгөчөлүктөрүнө, жөндөмдүүлүктөрүнө шыктарына, кызыкчылыктарына, өмүрүн жана ден -соолугун коргоо талаптарына шайкеш келишин;

-санитардык-гигиеналык нормаларды сактоону;

-билим берүүнүн чектеш дегээлдеринин ортосундагы өз ара аракетти жана уланмалуулукту;

-сергек жашоо мүнөзүн пропагандалоону жана окуучуларды санитардык-гигиеналык тарбиялоону;

5.3.Мектепте окугандарды алардын макулдугусуз жана ата-энелеринин(аларды алмаштыруучу адамдардын)макулдугусуз Жалпы билим берүүчү программаларда, окуу планында жана Жалпы билим беруучу мекеменин уставында каралбаган эмгекке окугандарды тартууга тыюу салынат;

5.4.Окугандарга карата күч жана психологиялык зомбулук методдорун колдонууга жол берилбейт.

5.5. Жалпы билим берүүчү мекемеде саясий партияларды, коомдук-саясий, диний кыймылдарды жана уюмдарды түзүүгө жана иштешине жол берилбейт.

5.6.Мектепте окугандарды, тарбиялануучуларды коомдук, коомдук-саясий уюмдарга, кыймылдарга жана партияларга кирүүгө мажбурлоого, ошондой эле ушул уюмдардын ишине үгүттөөчү кампаниялар менен саясий акцияларга катышууга мажбурлап тартууга жол берилбейт.

6. Билим берүү процесси

6.1.Мектепте окутуу мамлекеттик жана расмий тилдерде жүргүзүлөт.Мектеп окуучулардын окутуу тилин тандоосу үчүн мүмкүнчүлүктү камсыз кылат.

6.2.Даярдоо классына 5 жаштан, биринчи класска 6 жаштан, бирок 7 жаштан ашпаган балдар ата-энелердин (аларды алмаштыруучу адамдардын) каалоосуна жараша кабыл алынат.

6.3.Мектепке окутуу жана тарбиялоо үчүн кабыл алуу буйрук менен ишке ашырылат. Кабыл алуу жол-жобосу Кыргыз Республикасынын билим беруу жөнүндөгү мыйзамдарына каршы келиши мүмкүн эмес болгон жалпы билим берүүчү мекемелерге кабыл алуу эрежелери менен жөнгө салынат.

6.4. Мектепте жалпы билим берүүчү программалардын баскычтарына ылайык билим берүү процессин билим берүүнүн эки баскычында ишке ашырат:

1.баскыч- башталгыч билим берүү (4 жыл)

2.баскыч – негизги билим берүү (5 жыл)

Жалпы билим берүүчү мекемелердеги жалпы билим берүүнүн мазмунун мамлекеттик билим берүү стандартынын негизинде жалпы билим берүүчү мекеме тарабынан өз алдынча иштеп чыгуучу , бекитилүүчү жана ишке ашырылуучу программа менен аныкталат.

6.5. Билим берүү процессин уюштуруу сабактардын ирээтине ылайык базистик окуу планынын негизинде түзүлөт.Мында жалпы билим берүүчү мекеме график боюнча иштейт.

6.6.Академиялык сааттын узактыгы 45 мүнөт, биринчи класста-40 мүнөт, даярдоо классында -35 мүнөт.

6.7.Ар бир класстагы жыйынтыктоочу жүктөм массалык мектептердин окуучулары үчүн максималдуу жол берилуучу милдеттүү жүктөм болуп эсептелет.

Жекече план боюнча окутуу окуучулардын, ата-энелердин же аларды алмаштыруучу адамдардын каалоосу боюнча жүргүзүлөт.

6.8. Жалпы билим берүүчү мекемедеги класстардын саны окуучулардын санына жана санитардык нормаларды эске алуу менен билим берүү процессин жүргүзүү үчүн жүргүзүлгөн шарттарга жараша болот. Класстардын толушу 30тан ашык эмес санда белгиленет. 1-11-класстарда кыргыз жана чет тилдерди окутуу боюнча, 5-11-класстарда эмгектик окутуу боюнча, 8-11-класстарда ИЭТН боюнча сабактарды өткөрүүдө класстар окуучулары 30 жана андан ашык болгондо эки чакан топко бөлүнөт. Зарыл каражаттар болгон учурда эң аз болгон топторго да бөлүнүшү мүмкүн.

Жалпы билим берүүчү мекеме ата-энелердин (мыйзамдуу өкүлдөрүнүн) каалоосу жана суроо – талабы боюнча акы төлөмө негизде узартылган күндө окугандардын тобун, жалпы билим берүүчү мекемеге окуучуларды даярдоо боюнча топторду ачууга укуктуу.

6.9. Жалпы билим берүүчү мекемеде окуу жылы 1-сентябрда башталат. Окуу жылынын узактыгы биринчи класста 33 жума, кийинкилеринде – 34 жума. Окуу жылынын ичиндеги каникулдардын узактыгы 30 календарлык күн, жайында 8 календарлык жумадан кем эмес, биринчи класстын окуучулары үчүн 3-чейректе кошумча бир жумалык каникул белгиленет.

Жылдык окуу – календарлык график жалпы билим берүүчү мектептин деректери тарабынан райондук (шаардык) билим беруу бөлүмү менен макулдашуу боюнча жалпы билим берүүчү мекеменин педагогикалык кенешинин пикирин эске алып буйрук менен бекитилет.

6.10. Жалпы билим беруучу программаларды толук көлөмдө өздөштүргөн окуучулар кийинки класска көчүрүлөт. Кийинки класска бир сабак боюнча окуу жылынын жыйынтыгында академиялык карыз болуп калган окуучулар шарттуу түрдө көчүрүлүшү мүмкүн. Башталгыч, жалпы жана негизги жалпы билим берүүчү баскычтарында окуган, окуу жылынын программасын өздөштүрбөгөн жана эки же андан ашык сабак боюнча академиялык карызы бар окуучулар кайталап окутуу үчүн классында калтырылат. Окуучуларды которуу кандай учур болсо да педагогикалык кенештин чечими боюнча жүргүзүлөт. Мурунку деңгээлдеги жалпы билим берүүнүн кийинки баскычына окуганга жол берилбейт.

6.11. Жалпы билим беруучу мекеме окуучулардын жана алардын ата-энелеринин (же башка өкүлдөрүнүн) каалоосу боюнча үй-бүлөлүк билим берүү, өз алдынча билим алуу, экстернат же сырттан окуу формасында жалпы билим берүүчү программаларды же айрым бөлүмдөрүн өздөштүрүүгө көмөк көрсөтөт.

6.12. Жалпы билим беруучу мекемени башкаруу органынын (педагогикалык кенештин) чечими боюнча жергиликтүү өз алдынча башкаруу органынын жана жашы жете электердин иштери боюнча балдар менен иштөө комиссиясынын макулдугу боюнча укукка жат аракеттерди жасагандыгы, жалпы билим берүүчү мекеменин уставын одоно жана бир нече жолу бузгандыгы үчүн педагогикалык таасир этүүнүн акыркы чарасы катары 15 жашка жеткен окуучуну ушул жалпы билим берүүчү мекемеден чыгарууга жол берилет.

Бир нече жолу тартип бузуу деп окуучулардын жалпы билим берүүчү мекеменин деректери тарабынан эки же андан ашык тартип жазасын колдонуусун, эреже катары одоно тартип бузууну кайталоону түшүнүүгө болот. Тартипти одоно бузуу

деп төмөнкүдөй түрдө өтө оор кесепетти алып келген же алып келиши мүмкүн болгон тартип бузуу таанылат:

- окуучулардын, жалпы билим берүүчү мекемелердин кызматкерлеринин, ага келгендердин жана ден соолугуна зыян келтирүү;

- Жалпы билим берүүчү мекеменин, окуучулардын, жалпы билим берүүчү мекемелердин кызматкерлеринин жана ага келгендердин мүлкүнө зыян келтирүү.

Материалдык зыянды окугандар жана анын ата-энелери (аларды алмаштыруучу адамдар) Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык калыбына келтиришет.

Жетим балдарды жана ата-энелеринин камкордугусуз (мыйзамдуу өкүлдөрүсүз) калган балдарды чыгаруу жөнүндөгү чечим тийиштүү камкордук жана көзөмөлчүлүк органынын алдын ала макулдугу менен педагогикалык кеңеш тарабынан кабыл алынат.

Окуучуну чыгаруу жөнүндөгү педагогикалык кеңештин чечими жалпы билим берүүчү мекеменин деректиринин буйругу менен таризделет. Окуучуну чыгаруу жөнүндө жалпы билим берүүчү мекеменин деректери үч күндүк мөөнөттө тиешелүү жергиликтүү башкаруу органына маалымдайт. Жергиликтүү башкаруу органы ата-энелер мыйзамдуу өкүлдөрү менен бирдикте бир айлык мөөнөттүн ичинде окуудан чыгарылган баланы ишке орноштурууну же башка билим берүүчү мекемесинде окуусун улантууну камсыз кылуучу чараларды көрөт.

Окуучуну чыгаруу жол-жобосу жалпы билим берүүчү мекемелердин окуучуларын сыйлоо, жаза берүү жөнүндө эрежелер менен толук жөнгө салынат, алар Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына карама-каршы келбеши керек.

6.13. Негизги жалпы билим берүү программаларын өздөштүрүү бүтүрүүчүлөрдү милдеттүү түрдө жыйынтыктоочу аттестациялоо менен аяктайт. Жалпы билим берүүчү мекемелердин бутуруучулорун жыйынтыктоочу аттестация Кыргыз Республикасынын мектептеринин бүтүрүүчүлөрүнүн жыйынтыктоочу аттестациялоо жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамынын талаптарына ылайык ишке ашырылат.

Жалпы билим берүүчү мекеменин бүтүрүүчүлөрүнө алар жыйынтыктоочу аттестациядан өткөндөн кийин билим берүү деңгээли жөнүндө мамлекеттик үлгүдөгү документ берилет, ал жалпы билим берүүчү мекеменин мөөрү менен күбөлөндүрүлөт. Жалпы орто билим берүү программаларын өздөштүрүүдө өзгөчө ийгиликтерге жеткен бүтүрүүчүлөргө өзгөчө үлгүдөгү күбөлүк жана аттестат берилет.

6.14. Жалпы билим берүүчү мекеме акысыз негизде Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык окуучулардын айрым контингентине сабактан тышкаркы убакта Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилген кошумча билим берүү кызматтарын көрсөтөт.

6.15. Жалпы билим берүүчү мекеме окуучулардын ата-энелеринин каалоосу боюнча бекитилген окуу планы менен түрдүү кошумча акы төлөмө билим берүүчү кызматтарды көрсөтүшү мүмкүн.

6.16. Жалпы билим берүүчү мекемедеги класстардын саны класстардын толушунун санитардык жана чектик нормаларын эске алуу менен жарандардын берилген арыздарынын санына жараша болот.

6.17. Окуучулардын жана алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) кызыкчылыктарын эске алуу менен, уюштуруучулардын макулдугу

боюнча жалпы билим берүүчү мекемеде даярдоо класстарды(малекеттик, расмий тилдерди билбегендер жана/же даярдыксыз балдар үчүн), бюджет боюнча же контракттык негизде бөлүнгөн каражаттардын чегинде коррекциялык топтор ачылышы мүмкүн.

6.18. Жалпы билим берүүчү мекемелердин окуучуларын акысыз медициналык тейлөө атайын бекитилген саламаттык сактоо мекемеси(медициналык кызматкер) тарабынан камсыз кылынат. Ал администрация жана педагогикалык кызматкер менен катар эле дарылоо-алдын алуу иш-чараларын өткөрүүгө, санитариялык-гигиеналык нормаларды, окуучулардын тамактануу режимин жана сапатын сактоого жоопкерчилик тартат.

6.19. Жалпы билим берүүчү мекемеде окуучулардын тамактануусун уюштуруу мектеп ашканасы (атайын типтүү жай) аркылуу жүргүзүлөт.

6.20. Жалпы билим берүүчү мекеме билим берүүнүн аймактык башкаруу органынын макулдугу менен окуу планына ылайык сабактарды тереңдетип окутууну кароочу гимназиялык компоненти бар класстарды ачууга укуктуу.

7. Билим берүү процессинин катышуучуларынын укуктары жана милдеттери

7.1. Жалпы билим берүүчү мекемеде билим берүү процессинин катышуучулары болуп окугандар жалпы билим берүүчү мекеменин педагогикалык кызматкерлери, окугандардын ата-энелери(аларды алмаштыруучу адамдар) эсептелет.

7.2. Жалпы билим берүүчү мекемеге кабыл алуу тартиби «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамы жана ушул Устав менен аныкталат.

7.3. Жалпы билим берүүчү мекеме окууга тапшырып жаткан баланы анын ата-энесин (аларды алмаштыруучу адамдарды) билим берүү процессин уюштурууну регламенттөөчү устав же башка документтер менен тааныштырууга милдеттүү.

7.4. Окуучулардын алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) укуктары жана милдеттери Жалпы билим берүүчү мекеме жөнүндөгү типтүү жобонун негизинде жалпы билим берүүчү мекеменин уставы менен аныкталат (Кыргыз Республикасынын билим берүү илим жана маданият министрлигинин 1997-жылдын 2-октябрындагы №376/1 буйругу менен бекитилген).

7.5. Жалпы билим берүүчү мекемеде окугандар төмөнкүлөргө укуктуу:

- билим берүү жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамында аныкталган көлөмдө акысыз жалпы орто билим алууга;

- билим берүүнүн: күндүзгү, сырттан окуу, экстернат жана үй-бүлөлүк формаларын тандоого;

- жеке окуу программалары боюнча мамлекеттик билим берүү стандарттарынын алкагында окутуунун тездетилген курсунан окууга. Жекече окуу программалары боюнча окутуу шарттары жалпы билим берүүчү мекеменин уставы жана ага ыйлайык кабыл алынган жоболор менен регламенттелет;

- мектеп китепканасынын китепканалык - маалыматтык ресурстарын пайдаланууга;

- кошумча (акы төлөмө) билим берүү кызматтарына алууга;

- уставда аныкталган формада жалпы билим берүүчү мекемени башкарууга катышууга;

- адамдык кадыр-баркты сыйлоого абийир жана маалымат эркиндигине, өзүнүн жеке көз карашын жана ишенимдерин эркин билдирүүгө. Окуучуларга карата күч жана психикалык зомбулук ыкмаларын колдонууга жол берилбейт ;

2

-Окуучулардын кийими Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2012-жылдын 10-октябрындагы №704 токтому менен бекитилген "Балдар» кийимдеринин коопсуздугу жөнүндө» техникалык регламентте белгиленген талаптар менен ченемдерге ылайык болууга тийиш.

Эркек балдар, өспүрүмдөр үчүн мектеп формасы төмөнкүдөй кийимдердин топтомунан турат: ар кандай айкалыштагы көйнөк, жилет, шым жана пиджак.

Пиджак, жилет жана шым бир түстүү кездемеден (кара, боз, көк жана кочкул кызыл) классикалык стилде тигилет.

Пиджак бир борттуу же эки борттуу жарым жартылай кыналган же түз силуетте болушу мүмкүн.

Жилет классикалык түрдө бычылып шымдын же пиджактын өңүндө же чакмак түрүндө болот.

Пиджактын жана жилеттин топчулары костюмдун, жилеттин өңүндө болуп, жөнөкөйлүгү менен айырмаланууга тийиш.

Шым түз бычылат, бирок багалек жагы бир аз ичкеришине жол берилет.

Көйнөк кебез кездемеден жеңи узун же кыска болот. Жол берилүүчү түстөр ак, агыш, бос, ачык көгүш, ачык саргыч.

Мектеп формасынын комплектиине мектеп формасынын негизги өңүнө ылайык же анын өңүнө контрастуу түстөгү классикалык формадагы галстук киргизилиши мүмкүн.

Эркек балдар үчүн мектеп формасынын комплекси бирдей түстүү гаммада болууга тийиш. Үчтөн ашпаган түстөрдүн айкалышуусуна жол берилбейт.

Кыздар үчүн мектеп формасы төмөнкүдөй кийимдердин топтомунан турат:

- классикалык стилде тигилген ар кандай айкалыштагы жилет, юбка, блузка, пиджак;

- пиджак, көйнөк бир түстүү же чакмак кездемеден (кара, боз, көк жана кара кызыл) тигилет;

- пиджак бир борттуу же эки борттуу жарым жартылай кыналган же түз болушу мүмкүн;

- жилет классикалык стилде бычылып негизги түскө ылайык же чакмак өңдө болот;

- Пиджактын жана жилеттин топчулары сөзсүз түрдө костюмдун өңүндө болуп, жөнөкөйлүгү менен айырмаланууга тийиш;

- юбка түз, кенен же этеги кууш формада, ошондой эле бүктөлмө же плиссе болушу мүмкүн;

- юбканын (көйнөктүн) минимум узундугу - тизеден ылдый 5 см, максималдуу узундугу - балтырдын ортосуна чейин;

- көйнөк кебез кездемеден тигилип, жеңи узун же кыска болот;

Жол берилүүчү түстөр: ак, агыш боз, ачык көгүш, ачык саргыч.

Мектеп формасынын комплектиине мектеп формасынын негизги өңүнө ылайык же анын өңүнө контрастуу түстөгү классикалык формадагы галстук киргизилиши мүмкүн.

Кыздар үчүн мектеп формасынын комплекси бирдей түстүк гаммада болууга тийиш. Үчтөн ашпаган түстөрдүн айкалышуусуна жол берилет.

Кыргыз Республикасынын жалпы билим берүү уюмдарында мектеп формасы классикалык мүнөздө болот. Жалпы билим берүү уюмдарында спорттук кийимди жана бут кийимди, джинсы кийимди, пляждагы, үйдөгү кийимди жана бут кийимди кийип жүрүүгө жол берилбейт».

Окуучулардын мектеп формасында жалпы билим берүү уюмунун классикалык айырмалоочу белгилери: эмблема, төш белги, сайма жана башкалар болушу мүмкүн.

Окуучулардын мектеп формасы аба ырайына жана окуу сабактарын өткөрүүчү жерге окуу бөлмөлөрүндөгү температуралык режимге ылайык болууга тийиш.

7.6. Окуучуларды коомдук уюмдарга кирүүгө, ошондой эле ушул уюмдардагы алардын ишмердигине жана агитациялык компанияларга катышууга тартууга жол берилбейт.

7.7 Жалпы билим берүүчү программаларды толук көлөмдө өздөштүргөн окуучулар кийинки класска которулат.

7.8. Окуучулар жалпы билим берүүчү мекеменин Уставын аткарууга, ак ниет окууга, анын мүлкүнө аярлык менен мамиле жасоого, башка окуучулардын жана кызматкерлердин кадыр-баркын сыйлоого, жалпы билим берүүчү мекеменин кызматкерлеринин талаптарын аткарууга милдеттүү. Жалпы билим берүүчү мекемедеги тартип окуучулардын, педагогдордун жана жалпы билим берүүчү мекеменин кызматкерлеринин адамдык кадыр-баркын сыйлоонун негизинде колдоого алынат.

7.9. Ата-энелер (аларды алмаштыруучу адамдар) төмөнкүлөргө укуктуу:

- жалпы билим берүүчү мекемени жана жалпы билим берүүчү мекемедеги окутуу формасын тандоого;

- балдардын мыйзамдуу укуктарын жана таламдарын коргоого;

- жалпы билим берүүчү мекеменин уставында белгиленген формада жалпы билим берүүчү мекемени башкарууга катышууга.

7.10. Ата-энелер (аларды алмаштыруучу адамдар) жалпы билим берүүчү мекеменин Уставын алардын укуктарына жана милдеттерине тиешелүү бөлүгүндө аткарууга жана балдарынын билим алышы үчүн зарыл шарттарды түзүүгө жана тарбиялоо үчүн жоопкерчилик тартууга, баланын укуктары жөнүндөгү конвенциянын принциптерин сактоого милдеттүү.

7.11. Ата-энелердин (аларды алмаштыруучу адамдардын) башка укуктары жана милдеттери жалпы билим берүүчү мекеменин Уставына ылайык келишим түзүү жөнүндө алар менен жалпы билим берүүчү мекеменин ортосунда түзүлгөн келишимде бекемделиши мүмкүн.

7.12 Жалпы билим берүүчү мекеменин кызматкерлерин топтоо тартиби анын Уставы менен регламенттелет. Педагогикалык ишке зарыл болгон педагогикалык квалификациясы бар, кызматы жана алган адистиги боюнча квалификациялык мүнөздөмөнүн талаптарына туура келген. Билими жөнүндө документи бар адамдар, ошондой эле атайын билими жок адамдар педагогикалык кеңештин чечими боюнча 3 ай сыноо мөөнөтү менен кабыл алынат.

7.13. Жалпы билим берүүчү мекеменин кызматкерлерине жана администрациясына карата Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдары колдонулат. Эмгек келишиминин жарактуулук мөөнөтү Кыргыз Республикалык эмгек жөнүндөгү мыйзамдарына ылайык аны түзүүдө кызматкер жана жумуш берүүчү тарабынан аныкталат.

7.14. Жалпы билим берүүчү мекеменин кызматкерлери төмөнкүлөргө укуктуу

- жалпы билим берүүчү мекеменин уставында аныкталган тартипте жалпы билим берүүчү мекемени башкарууга катышууга

- кесиптик кадыр-баркты коргоого;

-окутуу жана тарбиялоо усулун, окуу китептерин, окуу куралдарын жана материалдарды, билимдерди баалоо ыкмаларын, окуучулардын көндүмдөрүн жана билгичтиктерин мамлекеттик билим берүү жаатындагы башка нормативдик документтердин негизги жоболоруна ылайык эркин тандоого, пайдаланууга, окутуу жана тарбиялоо усулун түзүүгө;

-кесиптик квалификациясын жогорулатууга;

-Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына белгиленген кыскартылган жумуш жумасына жана акы төлөнүүчү өргүүгө социалдык кепилдиктерге жана жеңилдиктерге

-тиешелүү квалификациялык категорияга аттестациядан өтүүгө.

7.16. Жалпы билим берүүчү мекеменин кызматкерлеринин башка категорияларынын укуктары жана милдеттери тиешелүү типтүү квалификациялык мүнөздөмөлөр жана жалпы билим берүүчү мекеменин уставы менен аныкталат.

8. Жалпы билим берүүчү мекеменин түзүмү

8.1. Жалпы билим берүүчү мекеменин түзүмү коюлган милдеттерди жана ушул Уставды эске алуу менен жалпы билим берүүчү мекеменин деректири тарабынан аныкталат, айыл өкмөтүнүн макулдугу боюнча билим берүүнүн аймактык башкаруу органы тарабынан бекитилет.

8.2. Кызматкерлердин саны финансылык ресурстарга жана окуучулардын санына жараша жалпы билим берүүчү мекеме тарбынан өз алдынча аныкталат. Кызматкерлердин функционалдык милдеттери директор тарабынан бекитилүүчү ички жоболор менен аныкталат.

9. Жалпы билим берүүчү мекемени башкаруу

9.1. Жалпы билим берүүчү мекемени башкаруу «Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана жалпы билим берүүчү мекеменин Уставына ылайык демократиялуулук, ачыктык, жалпы адамзаттык баалуулуктардын артыкчылыгы, адамдын өмүрүн жана ден соолугун коргоо, инсандыкты эркин өнүктүрүү принциптеринде жүргүзүлөт.

9.2. Жалпы билим берүүчү мекемени башкаруунун жогорку органы болуп анын уюштуруучулары эсептелет, алардын ыйгарым укуктарына жалпы билим берүүчү мекеменин ишин координациялоо кирет.

9.3. Жалпы билим берүүчү мекемени түздөн-түз жетектөөнү жалпы билим берүүчү мекеменин Уставында аныкталган тартипте жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарына ылайык дайындалган директор ишке ашырат.

9.4 Жалпы билим берүүчү мекеменин директору:

- педагогикалык коллективге жетекчилик жүргүзөт
- туура тандоону жана кадрларды жайгаштырууну камсыз кылат;
- эмгек акы жана кызматкерлерди сыйлоо жөнүндө ички жобону бекитет;
- кредиттерди бөлүштүрүүчү болуп эсептелет жана алыш-бериш эсептерине жана финансылык документтерге биринчи кол коюу укугуна ээ;
- бюджеттик жана атайын каражаттар боюнча чыгымдар сметасын бекитет;
- чыгымдардын сметасын аткаруу жөнүндө отчетторду жана балансты бекитет жана кол коет;

- бекитилген чыгымдар сметасына ылайык жалпы билим берүүчү мекемени өз учурунда жана толук каржылоого, каражаттарды максаттуу пайдаланууга контролдоо жүргүзөт

- кызматкерлердин идеялык-теориялык деңгээлдерин жана квалификациясын жогорулатуу үчүн зарыл шарттарды түзөт;

-окуучулардын билимдеринин сапатына жана жүрүм-турумуна, класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы иштердин мазмунуна жана уюштурулушуна контролдоо жүргүзүлөт. Деректир жалпы билим берүүчү мекеменин атынан чыгат, келишимдерди, анын ичинде эмгек келишимдерин түзөт ишеним каттарды берет, банктарда алыш-бериш жана башка эсептерди ачат; белгиленген тартипте штатты бекитет, жалпы билим берүүчү мекеменин бардык кызматкерлери үчүн милдеттүү болгон буйруктарды чыгарат жана көрсөтмөлөрдү берет, билим берүүнү башкаруу органдарына бекитүү үчүн жалпы билим берүүчү мекеменин ишинин келечек, жылдык жана учурдагы пландарын киргизет.

9.5. Жалпы билим берүүчү мекеменин деректири Кыргыз Республикасынын эмгек мыйзамдарында, келишимдерде (контракттарда) жана ушул Уставда каралган өзүнүн функционалдык милдеттенмелерине ылайык өзүнүн иши үчүн ата-энелердин жана мамлекеттин, коомчулуктун жана уюштуруучулардын алдында жеке жоопкерчилик тартат.

9.6. Жалпы билим берүүчү мекемеде өз алдынча башкаруу формасы болуп жалпы билим берүүчү мекеменин педагогикалык, камкордук кеңештери эмгек жамаатынын жалпы чогулушу эсептелет.

9.7. Жалпы билим берүүчү мекеменин камкордук кеңеши жалпы билим берүүчү мекемени бюджеттен тышкары каржылоого көмөк көрсөтүү жана аларга уюштуруучулук, финансылык жана консультациялык жардам көрсөтүү үчүн түзүлгөн демөөрчүлөрдүн ыктыярдуу бирикмеси болуп эсептелет. Камкордук кеңеши жалпы билим берүүчү мекемеге берилүүчү каражаттарды жана мүлктү пайдалануу боюнча чечимдерди кабыл алуу жолу менен башкарууга катышат.

9.8. Жалпы билим берүүчү мекемеде окуу - тарбиялык процессти өнүктүрүү жана өркүндөтүү, мугалимдер менен тарбиячылардын кесиптик чеберчилигин жана чыгармачылык өсүүлөрүн жогорулатуу максатында Педагогикалык кеңеш иштейт. Ал жалпы билим берүүчү мекеменин педагогикалык кызматкерлерин жалпы билим берүүчү мекеменин деректиринин төрагалыгы астында бириктирген коллегиялуу орган.

Педагогикалык кеңеш:

- билим берүүнүн мазмунун тандоону, окуу-тарбиялык иштердин формаларын, методдорун жана аларды ишке ашыруу ыкмаларын талкуулайт жана ишке киргизет;

- педагогикалык кызматкерлердин квалификациясын жогорулатуу, алардын чыгармачылык демилгелерин өнүктүрүү боюнча иштерди уюштурат;

-окуучуларды кийинки класска көчүрүү, кийинки класска шарттуу көчүрүү, ошондой эле ата-энелер (мыйзамдуу өкүлдөрү) менен макулдашуу боюнча окуучуну үй-бүлөлүк билим берүү формасында кайта окутууга калтыруу жөнүндө чечимдерди кабыл алат;

Жалпы билим берүүчү мекеменин педагогикалык кеңешинин зарылдыгына жараша деректир чакырат.

10. Каржылоо булактары жана каражаттарды пайдалануу тартиби

10.1. Жалпы билим берүүчү мекеменин финансылык каражаттарынын негизги булагы төмөнкүлөр болуп эсептелет:

- республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин каражаттары;
- башка жеке жана юридикалык жактардын ыктыярдуу кайрымдуулуктары;
- продукцияларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү сатуудан, ошондой эле башка уруксат берилген өз алдынча ишмердиктин түрлөрүнөн алынган киреше;
- кошумча акы төлөмө кызматты окуучуларга көрсөткөндүгү үчүн алынган ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдарынын) каражаттары;
- эл аралык уюмдарынын гранттары;
- Кыргыз Республикасынын мыйзамына каршы келбеген башка булактар.

10.2. Мамлекеттик бюджеттин каражаттарынын эсебинен жалпы билим берүүчү мекемени каржылоо жалпы билим берүүчү мекеменин тибине жараша бир окуучуга эсептегенде бюджеттик каржылоонун минималдуу стандартынын негизинде жан башына норматив боюнча ишке ашырылат.

10.3. Жалпы билим берүүчү мекеме болгон финансылык каражаттарын өз алдынча тескейт. Жалпы билим берүүчү мекеме квалификациялык талаптарга ылайык Бирдиктүү тарифтик торчонун негизинде кызматкерлерге эмгек акы ставкасын (кызматтык маяналары) белгилейт жана аттестациялык комиссиянын чечиминин негизинде эмгек акыга багытталган каражаттардын чегинде түркү берүүчү негизидеги үстөктөрдүн түрлөрүн жана өлчөмдөрдүн, кошумча төлөөлөрдү жана башка төлөөлөрдү, ошондой эле штаттык расписаниени жана кызматтык милдеттерди бөлүштүрүүнү аныктайт.

11. Ушул Уставга өзгөртүүлөрдү жана толуктоолорду кабыл алуу

11.1. Ушул Уставга өзгөртүүлөр жана толуктоолор эмгек жамаатынын жалпы жыйналышы менен кабыл алынат, уюштуруучу тарабынан бекитилет жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте каттоодон өткөрүлөт.

12. Жалпы билим берүүчү мекеменин ишмердигин контролдоо

12.1. Жалпы билим берүүчү мекеменин ишмердигин контролдоо ушул Уставда жана Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында белгиленген тартипте жүргүзүлөт.

13. Жалпы билим берүүчү мекеменин ишин токтотуусу

13.1. Жалпы билим берүүчү мекеменин иши уюштуруучулардын, же болбосо соттун чечими боюнча жоюу же кайра уюштуруу (бирдиктүү, кошуу, бөлүү, кайра өзгөртүү) түрүндө токтотулушу мүмкүн.

13.2. Жалпы билим берүүчү мекемени жоюу же кайра уюштуруу эреже катары окуу жылы аяктаганда жүргүзүлөт, уюштуруучулар окуучуларды алардын ата-энелеринин (аларды алмаштыруучу адамдардын) макулдугу боюнча башка билим берүү мекемесине которууга жоопкерчиликти өзүнө алышат.

Жалпы билим берүүчү мекемени жоюп жиберген учурда анын калган мүлктү, документтерине шайкеш кайра уюштурулган жалпы билим берүүчү мекемеге багытталат (өткөрүлүп берилет).

Жоюлуп жаткан жалпы билим берүүчү мекеменин мүлкү колдонууга мүмкүн болбой калган учурда мамлекеттин кирешесине айландырылат.

13.3. Жоюу Кыргыз Республикасынын мыйзамдарында каралган тартипте жоюу комиссиясы тарабынан жүргүзүлөт.

13.4. Жалпы билим берүүчү мекеменин иштоо процессинде түзүлгөн документтер «Кыргыз Республикасынын улуттук архив фонду жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамына ылайык сакталат жана пайдаланылат.

Директор

Токторалиева Тунук Кабланбековна